

Příběhy, s nimiž se lidé obracejí na právní poradnu

JUDr. Ria Doláková, Sociálně právní poradna, ul. Politických vězňů 911/8, Praha 1

Právní poradna - mobil: +420 773 296 663

Do bezplatné poradny se dostavila 18 letá dívka s tím, že má před maturitou, rodiče se rozvedli a ani jeden z nich jí nedává žádné peníze. Žije s babičkou, ke které se pro neustálé hádky rodičů odstěhovala. Babička má ale malý důchod a klientka si před maturitou nemůže dovolit časově náročné brigády. Klientka byla rozrušená, plakala. Vysvětlila jsem jí, že v jejím případě soud určí oběma rodičům vyživovací povinnost, podmínkou je, že podá návrh k soudu. Klientka se zalekla jak soudu, tak i faktu, že bude muset de facto podat žalobu na rodiče. Když jsem jí však vysvětlila, že na to má nárok, souhlasila. Návrh na výživné pro rodiče jsem jí zpracovala a probrala s ní „scénář“ soudního líčení. Výsledkem bylo, že soud rodičům stanovil vyživovací povinnost a klientka tak mohla žít u babičky a pokojně dostudovat. Později mi přišla poděkovat a informovat mě o tom, že zdárně dostudovala.

Do poradny se dostavila klientka a stěžovala si, že manžel již v době podání žaloby o rozvod manželství bez jejího souhlasu prodal osobní automobil a získané finance použil pro svoje potřeby. Klientce jsem poradila, že manžel jednal v rozporu se zákonem, protože prodej automobilu je podstatná záležitost, se kterou oba manželé musejí souhlasit. Poradila jsem jí, aby k soudu urychleně podala žalobu, ve které by se domáhala vyslovení neplatnosti prodeje automobilu.

Klientka, stará paní, byla velmi rozrušená a nesouvisle vykládala o tom, že se na stará kolena stala bezdomovcem a že si něco udělá. Snažila jsem se z ní dostat informace, jak k situaci došlo. Paní neustále opakovala, že se velmi stydí, nicméně se mi postupně podařilo zjistit, že před lety darovala svůj rodinný domek dceři a ona ji odtud vyhazuje. Poprosila jsem ji, ať přinese darovací smlouvu, což následně učinila. V darovací smlouvě bylo vyčerpávajícím způsobem ve prospěch staré paní vloženo věcné břemeno, které jí až do její smrti dávalo právo bezplatně užívat bytovou jednotku v přízemí domu včetně příslušných přístupů, části pudy a sklepa a neomezeného užívání zahrady. Vysvětlila jsem jí, co to znamená, a poradila jí oficiálně napsat dceři, že zná svoje práva. Stará paní se však v takovém prostředí již necítila dobře, proto jsem jí poradila, ať dceři nabídne svoje „vyplacení z věcného břemene“ a za získané peníze si koupí malý byt. Po nějakém čase klientka poradnu opět navštívila, tentokrát přímo rozzářená s tím, že již bydlí v garsoniéře v městské části, kde bydlela jako dítě a že se paradoxně vztahy s dcerou velice urovnaly, protože i ta byla s návrhem na řešení - „vyplacením věcného břemene“ - spokojena.

Těžko se hledá pomoc a rada klientům, kteří nepracují a jsou zadlužení. Přijdou s tím, že chtějí osobní bankrot, přičemž jsou pak maximálně rozčarováni, když jim vysvětlím náležitosti postupu oddlužení dle insolvenčního zákona. Někteří to přijmou, poděkují a

slušně odejdou a na moji radu požádají exekutora o zastavení exekuce z důvodu nemajetnosti (někdy toto podání sepíšu, ale bohužel většinou s sebou nemají žádné dokumenty, tak jim pomoci nemohu), jiní se s tím nehodlají smířit a opět si vyslechnu nadávky na všechno a všechny, protože oni přece mají nárok na to, aby se jim všechny dluhy smazaly.

V posledních 2 letech bohužel přibývá evidentně duševně nemocných klientů. Scénář je vždy stejný: klient či klientka, obvykle slušně oblečení a seriózně vypadající, se dostaví do poradny a předestřou problém – že se jim někdo vloupává do bytu, aniž by cokoliv bylo poškozeno, že jim někdo znemožňuje najít zaměstnání, protože zaměstnavateli kdosi vyhrožuje likvidací v případě, že by klienta přijal atd. Pokud chci věc rozklíčovat, dozvím se, že mají v mozku zavedený čip, kterým jsou neustále sledováni, že jsou všude odposloucháváni, že je neustále sleduje americká výzvědná služba, mimozemšťani, že je stále někdo uspává na veřejných prostranstvích apod. Jsou to smutné a neřešitelné situace, protože nejspíš jediná cesta z těchto stavů je odborná lékařská pomoc.

Občas do právní poradny zajde (naštěstí ne moc často) návštěvník, který je se vším nespokojený: zeširoka začne vykládat, jak se k němu všichni špatně chovají, že se soudí např. o vlastnictví k bytu. Pokud chci vidět žalobu apod., ihned začne zvyšovat hlas. Je nepřístupný k jakékoliv radě či podnětu. Nakonec ze všeho vyplyne, že kdysi již prohrál veškeré soudy a vyčerpал veškerá možná podání řádných opravných prostředků. S výsledkem však není spokojen. Když mu vysvětlím, že mimořádný opravný prostředek může podat pouze advokát a jen za určitých podmínek – stává se totiž, že klient často přijde již po uplynutí lhůty pro podání mimořádného opravného prostředku – rozzlobí se a nadává na poradnu, na zákony, na stát, na prezidenta. Přitom většinou odmítá slušně „vyklidit pole“ a odchází za stupňujícího se křiku a s třískáním dveří.

Copyright CSSP, PhDr. Marie Šusterová

27. 2. 2015